

KOLOSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelenik e lap hetenkint kétszer „ERDÉLYI MUZEUM” című melléklettel.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, valamint vidéken negyedére 3 ft. fölére 6 ft. pp.
A hirdetések négyszer hasábozott sorának ára 4 kr. pp.

Előfizetni lehet vidéken bérmentesen minden és k. postahivatalnál, helyben a kiadónál b. magyarutca 322 sz. a. kihez minden a lap anyagi ügyeit illetők iránt egyedül lehet fordulni. A szerkesztőhöz csak a tartalmára tartozók intézendők. Nem bérmentes leveleket csak rendes levelezőtől fogadunk el.

Tartalom: Előfizetési felhívás, Erdélyi vasut I. Ismét vasut, Kolozsvári levél, Kolozsvári hírek, Csörgőtyű, Vidéki levelezés: Zilah, Dézs, Lapszemle, Külföld, Börze, Hirdetések.

Előfizetési hirdetés.

E lapok előfizetési ára helyben házhoz hordva, valamint vidéken postán küldve

1/2 évre 3 ftpp. 1/2 évre 6 ftpp.

Előfizetést elfogad helyben a kiadó b. magyarutca 322 sz. a. vidéken minden cs. kir. postahivatal.

× Erdélyi vasut. I.

⇒ Hétfői lapunkból már értesült a nyájas olvasó, édes hazánkra nézve mily életbe vágó indítvány került szőnyegre mult hó 27-dikén az erdélyi gazdasági egyesület rendkívüli gyűlésén; hogy egy Püspök-Ladány-illetőleg N. Váradról kiinduló s Kolozsváron át K. Fejervár, Szászsebes és Szeben érintésével Brassóba vezető vasutvonal építése határozatba ment, s hogy gróf Mikó Imre azon nagy hazai ügynek is, közkívánságra, élére állott, s nagykereskedő Dietrich Sámuel urral, kinek kereskedői jó neve hazánkban s azon túl is eléggé ismeretes, az előleges lépések megtételét magukra vállalták. Mikor t. olvasóink e lapot veendik, az ügy általok már herezeg kormányzónak ő magassága elébe terjesztve s a m. kereskedelmi minisztériumnak az előleges munkálatok megtehetésére szükséges engedélyért a folyamodás bé lesz nyújtva. Most már helyénvalónak látjuk követésre méltó példaként s annak bebizonyítására: mi mélyen érzik itt minden rendűk a tervezett erdélyi vasut szükségét, közölni azoknak is nevét, kik mindjárt az első percekben siettek ezer pförintos aláírássaikkal a vállalat előmunkálatait és jövőjét biztosítani, — u. m. gr. Mikó Imre ő nmlga. b. Wesselényi Ferencz, Paget János Esqu. b. Jósika Lajos, id. b. Huszár Károly, ifj. b. Kemény István, gr. Lázár Miklós, id. gr. Bethlen János, gr. Nemes Jánosné meghatalmazottja által, b. Bornemisza János, gr. Eszterházi Kálmán, id. gr. Bethlen Gábor és Farkas, gr. Toldalagi Victor, Vida Károly, Dietrich Samuel, özv. gr. Teleki Pálné, Szabó Ferencz, Klein Frigyes, Wagner Frigyes, Foly Mihály, Biasini Domokos, Szilly Alajos gyufagyáros. Ezen névsorból is kitészik, hogy az ügy itt, még mielőtt elterjedhetett volna, már minden osztályokat egyiránt áthatott, s hiszszük, hogy e sorok ki nyomásáig az előlegesen szükségelt 50,000 pft. alá lesz írva.

Alaposan van-e indokolva e fölhevülés egy még részleteiben ki sem dolgozott terv, egy még csak fogalmazásban lévő eszme iránt, melynek elve csupán a hasznosság, a mi iránt pedig még semmi matematikai bizonyosság nincs, de annál inkább burkolja be sejtelem?

Hogy az eszme nálunk új, ámbár ezelőtt már kilencz évvel befoglalta volt városunkat és Erdélyt egy Pestről mint központból kisugárzó vasútháló rendszerébe a magyarországi helytartótanácsnál akkor köz-

lekedési ügyeket igazgató nagy gróf, és nem különben tett a tavaly előtt O. cs. k. apostoli Felsége által előlegesen helybenhagyott birodalmi vasutrendszer is: bizonyítja ama nem egyszer hallható vélekedés, hogy a vasut minket tönkre tesz, mert gyorsan kiviszi minden terményeinket, s külföldi árukkal elárasztván, koldusbotra juttatja most is alig tengődő kézműveseinket. Midőn valaki előttünk a napokban imígy nyilatkozik, hogy a hosszas vita elkerülve s az aggodó mégis megnyugtathat legyen, ily okoskodást állítunk ellenébe: a vasut lehet rossz, sőt igen nagy rossz, de mindenesetre olyan rossz, a mely elől többé már ki nem állhatunk. Hadd jöjjön tehát minél hamarabb, hogy annál hamarabb tiellessünk rajta minden rossz következtelével együtt, meglevén győződve, hogy a hol legnagyobb a veszedelem, ott van legközelebb a segedelem. Ennyi most előre legyen elég az aggodalmak ilyen nemének csillapítására. Lehetne azonban még egy eset, melyben egy Erdélyen keresztülvonuló vasut hasznossága, legalább kezdetben, nagyon problematikus volna. Ha t. i. az országot vízi közlekedés szelné át minden irányban, s ha a tervezett vasutal párhuzamban egy jól szabályozott folyó vagy csatorna mozdítaná elő a kereskedés forgalmát, mit a vízi szállítással bizonyos nehéz, nagytömegű és olcsó árucikkekre nézve sohasem fog versenyezhetni a vasúti szállítás, kivált nem igen népes és iparos vidékeken. És ilyen kétes helyzetben lesznek azon vonalok, melyeket a Dunával párhuzamos irányban terveznek. Ámde hazánkat sem a szabályos folyók, sem a mesterséges csatornák áldása efféle zavarba nem hozhatja, mint Nagybritanniát, hol a kétféle közlekedési eszköznek élethálál harezot kellett víni, míg az ott főfontosságú személyszállításra alkalmasabb vasut a csak teherhordó csatornát legyőzte, úgy hogy némelyikét tulajdonosaik be is töltötték, mást meg vasutvonalnak engedtek át; s mint Hollandiát, hol csatorna-rendszer még diadalmasan áll szemben a vasúti sárkánynyal.

Az Erdélyen keresztülvonuló vasut nem félhet semmi ilyes versenytől. Mint az egész országot vidékben foglaló folyam, mely annak minden folyóit medrébe fogadja és a rajtok szállított terheket izmos hátán a nagykereskedési központokba, a kikötőkbe viszi: úgy ez is midőn az erdős háza minden völgyeit, akkor annak egyszersmind utait is mind érintené s az egész ország kereskedési folyamát magába venné fel. Hogy ily kiszámításu tervnek kivitele nem közönséges haszonnal kecsegtetheti a vállalkozókat, könnyen felfogható.

Azonban nem ebből áll mind a mit a tervelt vasut ígér. Kereskedői tekintélyek tapasztalása bizonyítja, hogy Bukovina és Moldova északi fele Jassyval együtt már többször próbálta Kolozsváron keresztül intézni kereskedési forgalmát a nyugot felé. De minden ily próbáért siralmasan lakolt a N. Váradtól Szolnokig terjedő uttalan sivatag miatt a merészkedő, kinek gyakran hónapokig hevert ott a sárba rekedve a szerencse útjára indított áruja. E sivatag nem lesz többé a fuvarosok, kereskedők és utasok félelme és aggodalma. Mint a M. Sajtó értesít,

még ez év vége előtt vasut köten di össze Szolnokot N. Váraddal: a pusztának csak rémséges neve maradand fen! Képzeliük már most e vasutat előbb Kolozsvárig, aztán Brassóig s később, vagy tán ugyanaz időben, Galaczig nyújtva: nem fog-e mindazon kereskedési forgalom, melyet eddig csupán a sivatag ijesztett el, ezen utra irányulni s Kolozsvárt egyik főrkhelyévé tenni. De mikor Galacz és Szolnok vasúti közlekedésben lesznek, egy nagy változást veendünk majd észre a kereskedés folyamában. ... A Duna torkától a Tiszáig a vasut vidékben elterjedő nagy tartományok gyarmati szükségleteit a galaczi szabadkikötő fogja szolgáltatni s ezeknek egy tágas vidékre nézve Kolozsvár leend raktára.

De pillantsunk még egy kissé meszszebb a látkörön. ...

A világkereskedés táru fel előttünk, ha vasutunkat Galacznál s illetőleg Odessánál a feketetengerrel s Bécs által Hamburggal képzeljük folytonos összeköttetésben. Lehetlen az iskolánkban hallott Pontus, Bythinia, Pergamus, Lydia hajdoni királyságaira, a Croesusok, Attalusok, Mythridatesek dúsgazdag országra, a Tigris és Eufrates áldott vidékeire nem gondolnunk s megemlékeznünk, hogy mielőtt Vasco de Gama a Jöreményfokát körülhajozta volna, ugyanez uton közvetítette a hatalmas Hansa és Genua keletnek kereskedését nyugot és északkal.

A merész képzelődéseknek itt tág útja nyílat meszszevivő és véget nem érő combinatiokra; de mi eme futólagos odavetett vonásokkal csak annyit akartunk felfoghatóvá tenni, hogy a tervezett vasut nem csak biztos hasznot ígérő vállalat, és fontosságát nem csak Kolozsvár vagy Erdély érdekével lehet megmérni, hanem, mint két világrész útja, azon polezon áll, melyre ezen magas tekintetnél fogva önként emelkedik!

Mindez mégis csak a jövő lehetőségeivel látszik indokolni egy nagy vállalatnak életrehozását, mely öt—hat év alatt 37—40 millionak befektetését igényli, s következőleg annak megfelelő közvetlen haszon nélkül a grossa avantúra-féle kalmári merények közé tartoznék. Ámde ettől sem lehet félni; mert ha azon utnak, melyet a tervezett vonal elfoglalni, s azon pontoknak, melyeket érinteni akar, csak jelenlegi kereskedelmi forgalmát tesszük is számításaink alapjává: meggyőző hihetőséggel ki fog tűnni, hogy a vállalat a beruházott tőke tisztességes 5%-tőli kamatját behozandja, és ekkép minden a mit a jövőnd fejlődése ígér, a vállalkozók méltó jutalmazására fog fenmaradni. De hogy a nyájas olvasót el ne fárasztjuk, e számításainkat egy közelebbi számunkra halasztjuk.

⇒ Kolozsvár, ápril 2. Vasutgyűnk rohanóban halad elő, mintsem azon aggodalomtól óhatnók magunkat, hogy némi zavar és versengés eredhet belőle, mi a közjónak csak ártalmára lehetne. Egy bécsi levél egy erdélyi mágánástól van kezünk között, mely a meggyőződés és bizonyosság teljes jellegével és az isteni Gondviselés különös kedvezésének kitüntetésé mellett arról tudósít, hogy egy angol bankár készen ajánlkozik az építendő vasutvonal költségeinek 2/3-dát — mintegy 26-ha kell 30 milliót is a vállalkozók rendelkezésére adni. Ez ez örvendetes. Legyen üdvöz az a különöz brit. Ugyan abban azt is olvassuk, hogy felsőbb helyen késznek nyilatkoztak mind az arad-szeben-brassai

mind a n. város-kolozsvár-m. vásárhelyi vonal megvizsgálását megengedni s az építési concessiót annak adni, melyik célszerűbbnek mutatkozik. Még ez is jól van. De ma este későn közöltetik velünk egy más bécsi levél, miszerint éppen azon napon mikor itt a gazdasági egyet a vasutépítést elhatározta, Bécsben lakó mágánaink s más előkelők összegyűltek s egy erdélyi vasut előleges engedélyért a m. minisztériumhoz folyamodni elhatározták. Látni való, hogy ezen két társaságnak egyesülni kell, ha a rájuk mosolygót áldás helyett valóságos Istenereséget nem akarnak magokra leidezni. Mert tény az, hogy két párhuzamos vasut Erdélyen keresztül hasznos a vállalkozóknak nem lehet. De az, hogy a Kolozsvár-m. alakult társaság helyébe egy bécsi lépjen, s a vasutkormányának székét Kolozsvár helyett Bécsben tesse fel: az Kolozsvárnak és általa a magyar birokos osztály legtetemesebb részének halálos csapás lenne. Quod Deus avertat!

Kolozsvár, mart. 25. 1856.

Lényeges feladata az időszaki sajtónak a közélet nyilvánulásait minden irányzataiban éber figyelemmel kísérni, s a társadalom érdekes eseményeit, mint nyilatkozó közlő, magába karolni. Csak ezen tisztjének híven megfelelően válhatik azután a gyakorlati élet tényeinek leltárává, képviselőjévé. Ezen elvből szíves örömmel üdvözlőjük erdélyi magyar közlőnyűnkét, teljes készséggel adunk át neki egy meglepőleg fontos eseményt. — Városunk lelkes polgárainak jelentős számú rom. kath. része ritka egyházi ünnepélynek volt ma tanúja. A forrón szeretett, érdemtelen aggastyán plébános, méltóságos és főtisztelendő esik-szent-domokosi Kedves István apát és kanonok ur mutatta be ma, mint áldorrai avatásának félszázados évfordulát, a mindenek Urának arany-miséjét. Az erdélyi rom. kath. egyházmegye szelleműs főpásztor, Haynald Lajos ur ő exclja, már eleve kiváló figyelmet fordított s nagy súlyt helyezett ezen napra, s püspöki magas gondjainál fogva aként méltóztatott intézkedni, hogy a ritka ünnepély minden Erre nézve ismert apostoli hitbuzgalma szerint magának tartotta fenn az ünnep egyházi szónokának s az egész ünnepély egyházi intézésének vezérszerepét. Kifejezhetlen örömrézt futotta át városunk minden osztályait azon felvillanyozó hírre, hogy a fiui ragaszkodással szeretett fő egyházatya kegyes megjelenésével szerencsétlenül városunkat. Közelgett mart. 24-d. a déleesti könyörgés órája, midőn a magas vendég lelki híveinek élénk örvendezései közt ájtatoskodni a szent-egyházba lépett. Az egyházi könyörgés bevégeztével a plébániába lépdelt ő exclja helybeli hí papságának szerény kalauzolására mellett. Minden rang és rend sietett ezután hódoló tiszteletet a kegyes főpásztorunk a ben-ső megindulás érzékeny szavaiban bemutatni. Szíveket hódító s elbájoló volt azon nyájas fogadtatás, melyben kiki részesült. Hasonló szívélyes tisztelekedések történtek városunk minden osztályainak részéről a fényes érdemi, félszázados áldor-plébános urnál is, kiket az ünnep őszbe borult, de vidám kedélyű Nesztora vele született leereszkedése s őszinteségének lekötélő jeleivel fogadott. Felviradtunk gyümölesoltó-boldogasszonyok reánk nézve kettős ünnepére. Talpon volt minden vallásos lélek. Szokatlan mozgalom a város minden utcáin. Nagy számú ájtatoskodó nép buzgó imái közt olvasó szeretve tisztelt főpásztorunk csendes miséjét. A nagy számmal öszvesereglett papság rendezte magát, s állásához illő komolysággal vezette apostoli főnökét az ünnepi fényben uszó szentegyházba, hol a szeplőtelen áldozattétel kezdődék. Elénekelte az üdvige, egyházi szószékre lépett az ékesszóló erejéről s határt nem ismerő szent buzgalma országszerzte hírneves püspök. Nem volt egy talp-alattnyi üres tér a roppant szentegyházban, minden zug eltöltve az isteni ige sovár hall-

gatóival, ünnepélyes csend, méla hallgatás az ezerek sokasága felett, minden szem a főpapi jelvényekkel díszeskedő apostoli szónokra volt függesztve. Megnyiták a keresztvetésre ajkai, hangzani kezdték a kenetteljes igék, melyek annyi vallásos szívet és lelket tartottak másfél órai folytonosan élénk éberségben. Szent lelkesedéssel s malasztal teljesen fejtegető remek szerkezetű beszédében a nagy szónok egyházunk kettős ünnepének rendkívüli fontosságát, nagyszerűségét. Meghatólag élénken rajzolt az Isten fia megtestesülésének szentségét títák, s vele kapcsolatban a papi elhivatás dicsőséges s egyszersmind üdvös voltát. A vallásosan nemes kedély angyali nyilatkozatával fordult ezután a félszázados aggastyán-áldorhoz, fényes érdemeit apostoli magasztalással méltatta, az anyaszentegyház szerencsekívánátát a század másik feléhez atyailag nyilvánította, s buzgó imába magát egyházának híveivel együtt ajánlotta. Zárszavában magasztos lélekkel s a figyelmes hallgatóságot meglepőleg hirdette, miszerint legkegyelmesebb Urunk Fejedelmünk e ritka ünnepélyt azon magas kegyelemténnyel kívánta emelni, hogy az oly sok jeles tulajdonokkal s halhatatlan érdemekkel jeleskedő félszázados felszentelt egyházi férfit, tekintetbe vévén a hosszú életpályán tanúsított sok oldalu fontos szolgálatait, s tántoríthatlan hűségét, Ferencz József lovagrendjének keresztjével fel-díszesíteni méltóztatott. Az érdemet ily dicsően jutalmazó Felségért ezer fohász emelkedett az ég Urához. Áldott azon haza, boldog azon nemzet, melynek fejedelme figyel az érdeme! — A nagyhatású szónoklat végeztével folytatta a tisztes aggastyán szent miséjét, melyet bevégezvén, megáldá nagy-érdemi főpásztorát, paptársait és szeretett egyházhíveit. A ritka ünnepélyt püspök exclja részéről rendeztetni parancsolt fényes terített lakoma fejezte be, hol az egyházi, kato-

„Kik érdemekkel nyertek örök nevet,
Kik nem magok hasznának éltek,
a dicsőség
Mennyei fénye lebeg felettük.”
Virág Benedek.

Kolozsvári hírek.

Az elmúlt szombat estvéjén id. Bethlen Gábor gróf teremeiben fényes tánc-estély volt. Az aristocratia kevés kivétellel mind együtt volt, és jókedv fűszerezte az előzőeken szívesseggel fogadott zártkör mulatságát. Nem is lehet, hogy hol Erdély hölgyeinek egyik legbájosabbika a házi kisasszony, derűltég ne villanyozza át a kedélyeket. A sok szép között, mint értesültünk, báró Bruckenthal Arpadin kisasszony tűnt fel leginkább.

Az elmúlt bőjt folyama alatt a lelkes Eszterházi Kálmán indítványa következtében a hűvelőle műtőrt tagjai zenészetű reggelyeket tartottak. Főrangú hölgyeink a szellemi foglalkozás e nemes élvezetében kitünő részt vettek, s valamint a de-

rék indítványozó, úgy a pártolók megérdemlik, hogy ezen az izlés és önmivelődésre jótékonyan ható verseny-gyakorlatokat utólagosan megemlítsük.

Ha jól értesültünk, szelleműsőbb ifjaink egyike báró Kemény Gábor egy politikai munkát adott sajtó alá, melynek tartalma Eötvös József, „XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra” című munkájára tett észrevételeket tartalmazza. A munka a ref. collegium nyomdájából kerülend ki.

A napokban alkalmunk volt jeles festésűnk Siko műtermében megfordulni. Figyelműnk két igen érdekes kép ragadta meg. Az egyik egy madonna, mely eredeti után festett; a másik fő-uraink egyike három gyönyörű gyermekének remekül festett arcképe. Mind két kép a művész tehetségének remek bizonyítványa, és a megtekintést megérdemli.

Legközelebb a tavaszi üdítő lég kicsalt bennünket a sétatnyra, és megbotránkoztunk azon utca rondaságán, mely a különben igen regényes környezetű sétatnyra vezet. Csodálkozunk, hogy e bűzhűdöt léget ápoló piszkos csatornája utca már rég az illetők figyelmétől nem ébersztette. Nem sokára kinyílik a tavasz, a sétatny hölgyeink gyűl-helye leand, és ha már nem izlés, de legalább egészségi érdekből ohajtának, hogy ez utca tisztaságára az illetők több gondot fordítsanak.

Már ha benné vagyunk a korholásban, azt is megemlíjük, hogy az a világítás, mi esténként utcáinkon elterjed, valódi paródia a világításnak. Követünk oly rozg, hogy tojásokon bátrabban keresztülhaladhatnánk. Már ha e tyűkszemápoló gödrökben vagyunk kénytelenek botorkálni, legalább e haldokló mécses pislogása ne bosszantana.

Ugy tudjuk, hogy a kutyáknak szájkosarakkal ellátása rendőrileg van megparancsolva. E rendszabály szigorát különösen az igen tisztelt buldogtulajdonosok által kívánnók megtartatni. A napokban is szemtanúi voltunk egy buldogcsatának, mely nem csak undort gerjesztő, de veszélyes is.

Az itt székelt főurak teremei közt egyszerű és mégis nemes izlésre, elrendezésre nézve kétségkívül a legdíszesebbek ifjabb gróf Bethlen Gáboréi. Nem csak a teljes kényelem, de a nemzeti-ség jellege minden teremben felőlő. Hazai írók diszkotésű művei, minden létező magyar folyóiratok és lapok hevernek a lelkes grófnő által saját-szerűleg himzett teritékekkel borított asztalokon. Legújabb az Árpádok korszakából tizenkét ki-művelés igen díszesen öntött szobra érkezett meg, melyeknek unapázta magyarság czímere ké-pezi. Ily nemű jellemzetes öntvények Erdélyben alig láthatók.

Jövő szombaton szorgalmas színésznőnk Rónainé Jávára if. Dumas „Divathölgyei” kerülnek színpadra. Főlöleseknek tartjuk a t. közönséget buditani. A darab érdekes, Rónainé pedig minden esetre megérdemli, hogy folytonosan tanúsított igyekezetét a pártolás jutalmazza.

Mint egy kitünő jelét a magasabb jóakaratnak tartozunk tudatni t. olvasóinkkal, hogy a mikor a lapok tulajdonosa engedélyt nyert a „Kolozsvári Közlöny” kiadására, ugyanakkor a szerkesztő is megnyerte azt egy „Magyar Futár” című politikai lap kiadására.

A nagyon régi és kopott betűk, melyekkel Muzseumunk nyomva, nemsoká egészen újakkal lesznek felváltva.

E napi rovatunkat két szomorú hírrel zárjuk be. Az egyik: hogy e hó 31-kén Bánfi-Hunyadon 25 ház égett le. A másik: báró Jósika Lajos tegnap vesztette el alig néhány napos fiát Sándort.

Szép lelkű irónőnk, az oly korán elhunyt Malom Luiz hagyományait Medgyes Lajos a költőnő több egykori barátával egyesítlen ösz-szeszedni, s arcképével együtt kiadni szándékozik. Kedélybensőség, szép érzés teszik kedves birtokává e könyvet az írodalomnak, mely közelebbi időkben Ferenczi Teréz páratlan mélységű és becsű, s Iduna megalával gazdagodott. A miért a nemes szándéknak mentől előbbi kivitelét nagyon ohajtjuk.

Csörgettyű.

* Némelyek azt akarják tudni, bosszankodva, hogy mi a kolozsvári kath. egyház mult hó 26-ki aranymiséjéről szólva, a templomba tolatkodó sokaságot hívők és nem-hívőkre osztottuk. Még ha ezt tesszük, sem volna nagy hiba, mert az emberek egytáljában ezen két osztályba sorozhatók. Amde mi csak hívek és nemhívekről szoltunk; s azt csakugyan senki sem tagadhatja, hogy tisztelendő A vagy tisztelendő B prot. lelkész ur a romai kath. egyháznak nem híve. Ha az ellen-kezőt állítottuk volna: már akkor lett volna ám ok a protestatoria. De hiába, olyan az elfogult ember: olvas s lát is, de nem tisztán. Hogy értene aztán világosan?

* Hagyja ön az ebeket csatázni: e még sem oly veszélyes mint az emberek harca. Szerk.

* Ezen avatott kézből kapott tudósítást még közlendőnek véltük. Szerk.

* Másnak meg eme ezikknek az eleje, egy harmadiknak a vége nem tetszik. Már erre a tetszés- vagy nem tetszésre teljes joga van mindenkinek, a ki lapunkra előfizet s annak nyilvánításáért mi senkire sem haragszunk. Nekünk csak azok nem tetszenek, kik nem fizetnek s még is gáncoskodnak, mert akkor ők zsarnokok s mi eltiportak vagyunk.

* A legújabb telegrafi sürgöny arról tudósít, hogy a párisi conferentia sástollat tart készen a béke aláírására. Ej bizony inkább szeretnők, ha galambtollat tartana készen.

* Azt is hirdi a telegraf, hogy a szerződés még mult vasárnap aláírótt iratni, de azért hat hétig megnyújtották a fegyverszünetet. Hát aztán, ha a fegyverszünet megszűnt, mi következik: béke-e vagy háború? Alkalmasint még is csak fegyverszünet.

Vidéki levelezés.

Zilah, márt. 27.

Ok nélkül volna szót vesztegetnem e lap szükségessége és teendői felett, — mint a melyek a testvér-haza sajtóján már elegendően kifejtve voltak: s így részemre csak üdvözlét marad fenn számára, újra életünk szellemi életünknek! s azon, biztos tapasztalásból vett nyilatkozat, miként e vidék nemesak mélyen meg van győződve egyetlen magyar hírlapunknak nemzetiségünk- és közművelődésünk nézve nélkülözhetetlen voltáról, hanem e mellett szerkesztő ur hazafias programjához egészen csatlakozik, s tigerszeretete- és buzgóságához teljes bizalmat táplál.

S most nyilvános életünk pár szót.

Az emelkedő közszellem szép bizonyítgát volt alkalmunk a napokban szemlélni, midőn e város értelmiségének néhány lelkes tagja játékon czélú színi-előadásokra egyetülvén, három izbeni fellépéssel nyújtott alkalmat a mindig rendkívüli számmal megjelent közönségnek, áldozatkészségét tettleg tanúsítani. — A nagy költőnk halálából eredt, s a nemzet keblét megrezgető ragasztos érzelmek hullámai hozzánk hajtják gyűrűzéseiket, s ösztönt adtak egy pár tevékeny hazánkfának, hogy az általános kegyelet- és részvétet ily módon segítség napvilágra jöni. Minek folytán egy emlék-ünnep s két színi-előadás tartása lőn elhatározva. Azonban az ily irányú működések felsőbb helyről akadályokra találván, a már elrendezett előadások a helybeli ref. gymnasium javára létesültek. Folyó hó 11-én először Kisfaludy „Kemény Simon”-ja adatott, s szavalva lőnek egyszersmind: a „Vén cigány (Vörösmartyól)”; a „Pórfiur (Erdélyitől)”; „Szép Ilonka” (Vörösmartyól); és az „Anyabozsuj” (Erdélyitől). — Megnyitáskor Kölcsey „Hymnus”-át, s befejezésül Tompa „Néma hölgy fut a nagy éjszakán” című román-czát vegyes nő- és férfi-kar énekelte. — 13-dikán a „Kérők” került színe, ugyancsak Kisfaludytól; 15-kén Koczebue „Csélesap” című vígjátéka. A műkedvelők mindenkit kielégítettek, s én csak a közvélemény tolmácsává leszek, midőn mindazoknak, kik a nemes munka körül önzéstelen buzgalommal bármiképpen közreműködtek, forró köszönetet nyilvánítok, s egyszersmind azon ohajtást fejezem ki, bárcsak ezentulra se mulasztanak el a közönség részvétét egy vagy más méltó czél érdekében ily uton igénybe venni.

Nevelés-ügyünket illetőleg is kedvező fordulatról tehetek értesítést. A Wesselenyi-család a helybeli ref. gymnasiumban általa régebben ellátott, de a 48-ki zavaros idők után megakadt alapítványait oly módon tevő folyamathoz, hogy — miután az eddigi két tanári fizetés (egyen-egyen 320 pft és lakás) jelen anyagi viszonyok között, ily mértékben nem kielégítő — lakáson kívül 450 pfttal egy tanár díjaztatván, a még fennmaradt öszvegy más — a város és vidék magánadakozásából alapítandó — tanszék ellátására fordíttassék. Mely ekkint újon szervezett cathedra elfoglalására illetőleg 1850-ben félbeszakadt tanításai folytatására professor Hiri Ferencz egyházi főtanácsunktól felszólíttatott, ki is funkcióját e felvén elején megkezdette, s

kinek husz éves praxisa iránt a vidék, iskolánk gyarapulására nézve a legjobb reményekkel viseltetik. — Ezenkívül egy oktató számára a városi közgyűlés által megszavazott évenkénti 500 pft; a kisdóvoda ugyane gymnasium részére áttett fölkeje, s a városi és vidéki magánosok 8—9,000 pft-ra menő ajánlatai, idevéve a már meglevő fundust is: semmi kétséget nem engednek affélől, hogy ez iskola jövő szeptemberben hat g-osztályú nyilvános intézetként kezdheti meg a Szilágy szellemi életére nézve oly rég, és — fájdalom — csaknem kizárólag üdörös működését.

Gazdászati tekintetben sem áll hátra e város, melynek lakossága a földművelés- s különösen a szőlőtenyésztésre fordított ritka szorgalmáról általánosan ismeretes. — A trágyázás már a forradalom előtt községesen el volt terjedve, s most még kiválóbb gonddal gyakoroltatik, — minek jó hatása a környékbeli nép gazdaskodásában is észrevehető. A vidék oláhjai sem hagyják már, mint régen, házajtajok előtt porlani el a trágya-halmokat. — Rosz határunkban egy talpalatnyi sines miveletlenül; szőlőhegyeink a még nagy részét iparral is foglalkozó lakosság által kiváló industriával és előszere-ttel munkáltatnak, s ha nagy igyekezete a savanyu — bár meglehetősen asztali — borban megfelelő jutalmat nem talál: azt némely u-jabban érvényesült tisztább gazdasági nézetek hiányán kívül legfeljebb a föld és éghaj-lat kedvezőtlen voltának lehet tulajdonitunk.

De gépeket itt még senki sem használ, s vetést, aratást eszéplést mind csak a régi normán végeztünk. Minthogy pedig oly urasági udvar, mely e tekintetben példaadással lehetne, közelben nem létezik, ohajtandó, bár-csak tehetősebb gazdánk az erő- és idő-kimelésben bebizonyult elsősegű, s anyagi gyarapodásunkra oly sokat ígérő gépek meghoztatására egyetülvén, saját biztos előnyük mellett ez irányban haladásunknak is lökést adnának. — Szőlőművelésünkre nézve azonban itt kivételt kell tennem. Egyik helybeli asztalosunk ugyan is közelebbi években oly szőlőtörő-malmokat készített, melyek tetemes munkakönnnyítés és tisztább kezelhetőség mellett a nyomozásokat nélkülözhetővé teszik, s többektől már alkalmazásba vették és tetszésnek örvendenek. (Részletes leírása és rajzával szolgálhatok*) — A gyümölcstermesztés községünk első foglalkozásai között tartozik; legjobbban tudja ezt Kolozsvár, melynek piacztát cseresznye-, barack-, alma- és körtével nagy részben Zilah látja el.

Kereskedésünk 16 nagyobb boltban talált emeltyűt. Az üzlet jelenleg pang. Marhahátságaink általában népesek, s az egész Szilágyváson kívül nem ritkán Magyar- és Erdélyország távolabbi tájékairól is látogatvák.

A közegészség türrhető állapotban van.

Végül tájékozás kedvéért, s a szerkesztőség kíváncsiához képest is, jónak látom a gabona- és termények folyó árát idejegyezni: Tisztabuzágy nagy vékája: 5 ft; kétszeres 4 ft 20 kr; málé: 2 ft; zab 1 ft 15 kr; burgonya piacunkon nagyon győren akad, s így árát meghatározni nem lehet. Arpa hasonlóképen Gabona-pálinka vedre 8 ft; szilvapálínkáé: 12 ft; egy tojás 2 kr; a marhahusnak fontja 18 kr váltó-czédulában r. l.

Dézs márt. 25. 1856.

Jól esik a mivelt embernek, ha nem kell megszerezni a helyet, hol bizalmasan elmondhassa gondolatait, közölhesse eszméit, örömeit, fájdalmait, hol születte nyelven szólva nemcsak megértik, de érzelmei, gondolatai méltó viszhangra is találhatnak: ily öröm volt közlekeny szellememre nézve olvasnom a felhívást, melyben a Kolozsvári Közlönyvel levelezésre felszólíttatam Ennek folytán sietek Önt. szerkesztő ur a következőkről tudósítani:

Városunkban az erdélyi gazdasági egyletnek több részvényesei vannak, sokan színházi részvényeket is fizettek; a gazdasági egylet részvényeseit egy kis röpiratszerű évi jelentés értesítette az

egylet működéséről s a begyűlt részvény-díjak hová fordításáról, de nem a színházi részvényeseket. Az utóbbiak is szeretnék a nyilvánosság útján maguknak hiteles tudomást szerezní a kolozsvári országos színház állapotjáról s a részvények hová lett fordításáról, hogy a sok mende-monda hír hitelt ne találjon; mert az oly részvények, melyekkel semminemű javadalom nincs összekötve, annyi kötelezettséget kell, hogy maguk után vonjanak: miszerint azok elrendeltetése s hová fordításáról a részvényesek a nyilvánosság útján értesíttessenek.*)

Ambár tudom, hogy a vidéki közönség kíváncsi a szerkesztőség e tekintetben már megelözte, még is annak ohajtását jónak látom nyilvánítani arra nézve: hogy a kormányrendeletek és nevezetesebb hirdetések — a Kolozsvári Közlöny hasábjaira vétesseken fel. Mivel a hivatalos német lapot a vidéki német nyelvben járattan közönség a legjobb akarat mellett sem olvashatja. Igen sok baj és félreértés s innen eredő kellemetlenség származott e miatt: hogy a kormányrendeletek a községnek nem jöhettek tudomására; e bajon sokat segíthet egy hírlap.**)

Ennyit előlegesen a Kolozsvári Közlöny érdekében általánosan. Jövő levelemben helyi érdekeinket tárgyazó figyelemre méltó dolgokról fogok írni, addig is közlöm a természetmennyek és élelmi ezikket folyó árát.

Egy osztrák mérő tiszta buza 5 ft, rozs 3 ft 20 kr, zab 1 ft 4 kr, törökbuza 1 ft 44 kr, pityóka 1 ft pp. Egy mázsa széna 6 ft, szalma 4 ft pp. Egy öl tűzfű 7 ft pp. Egy font hus 8 kr. pp. Egy kupa ó-bor 1 ft 12 kr, új-bor 50 kr, pálinka 1 ft 28 kr, ser 25 kr vált. Egy kupa borsó 30 kr, lencse 4 kr, fuszulyka 20 kr, egy font fagygyugyertya 1 ft 6 kr. váltóban. Mányai M.

Lapszemle.

A M. Sajtó lapunk szíves ajánlatának alkalmával következő, nálunk is nagyon helyén való, elmélkedésre fakad:

Sietünk megragadni ez alkalmat, hogy e megújult vívmányát sajtóunknak a magyarországi közönség részvétebe és pártfogásába ajánljuk, s egyuttal kabatos osztályunk egy részének ferde hiszemét a magyar egyetemes sajtó kezelőinek eljárása felől ez által is jobb utra téríteni igyekezzünk. Ismeretes tapasztalás, hogy a felületes eszü s tanulmány emberek leghatározottabban szoltak itélni. Fájdalom, nem csekély azok száma, kik fanfarlélekkel csak oldalvást pillantanak a dolgok lényegére, sőt még többen csak a felületet, külsőséget tekintik, s egy kikapott körülmény vagy szó után, mely az üdvös magnak csak burokja, — boszantó higvelejtéssel mondják ki kárhoztatásukat a legjobb indulattal, s oly feláldozással kezelt vállalat, mely előtt lomha önzések elpirulhatnak. Ez emberek azok, kik részvételességüket, önzésük vagy tehetségük irigy érzetében, valamely nemesnek kiadott nézet palástja alá rejtteni iparkodnak. Ezek mondják, hogy azért nem pártoljuk a napi sajtót, az irodalmat, mert az előbbt csupa merő részrehajlás, önérdékből merő pártosság, kenyérféretet stb. vezeti, az utóbbit pedig egyszerűen semmit-érőnek nyilváníttjuk — s hátat fordítanak minden törekvésnek, a nélkül, hogy mélyebben beletekinthetnek az elítéltek működésébe, holott lágy elméjüknek épen a legszorgalmasabb buvárlatra volna szüksége, hogy a formában a valót, a kifejezést megtalálják. Ez emberek nevétséges fölülemelkedettséget erőltetve, szármalmas keserű mosolyt rágra néznek le a magyar sajtó mozgalmaira ama légkörből, mely annyiban magas, a meny-nyiben üres és terméketlen, s melynek soványsága elfojt minden lélekzetet. Ismerünk nem egy üstökös arcú magyar embert az alföld homok sivatagjai közepett, ki bölcsesege megkövült hiszemében rendíthetetlen buzgalommal járattja és olvassa a külföld lapjait, azokból bettizi ki, hogy a magyarországi irodalom — melyet távolról sem ismer — mit sem ér, hozzávéve, hogy ez „érett” philosoph még a nyelvet sem érti jól, melyen olvas, kelle sajátságos curiosum? ... Ilyenek számára szeretnők, ha a magyar lapok jó akarattaljes olvasói felütnék azon helyeket, melyekben a legmelegebb szavakban ajánlja a közönség figyelmébe egyik lap a másikat, melyekben vetélytársát látja, de a melyek hasznosságáról meg van győződve, — és a mely példák számából be lehet bizonyítani, hogy oly önzetlen, annyira a nemzeti közérdekért küzdő tiszta irányú napi sajtó mint a magyar, a bámult, a hatalmas, a nagy népeknél sem található; de hogyan látna meg a messze távol terményének gyöngjét, hibáit, oly ember, ki az itthon körülötte levő dolgokat sem ismeri? — A magyar szellemi művelődés zászlosait, kik méltó anyagi jutalom legkisebb reménye nélkül lépnek pályájokra, még az elismerés erkölcsi jutalmának is ily hálátlan meg-

*) Különösen előnyösnek tűnik fel ez egyszerű szerkesztői kis erőmű abban, hogy használatával a bor felannyi seprőt sem ereszt mint a szokásos lábbali kitaposásnál, mint ezt az idei émszilagolárnál magamnak volt alkalmam tapasztalni.

*) Hihetőleg nem sokára ki is lesz elégtve a vidékiek e részben méltó követelése. Szerk.

**) Alapos reményünk van, hogy nem soká módunk leszbenne ezen minden oldalról nyilvánult kíváncsiagnak is eléget tehetni. Szerk.

tagadása leverhetné, ha nagyobb lélekkel nem bírnának, mint azok, kiknek lemondása gyávaság, — tétlensége tünyság, s ferde nézeteik éretlenségből származnak. Ezt a lelki erőt kívánjuk a feltámadt új lap, a „Kolozsvári Közlöny“ vezetőinek is,* s meritésnek új erőt munkásságra ama legboldogtobb hit forrásából, hogy ha bár vannak sejtések és rozsak, sokkal nagyobb mégis a jobbák száma, s ezek kívánalmait tartozunk engedelmessé tenni.

— A Pesti Napló a Tiszavidéki vaspálya mi-benlétének ismertetését adja. Érdekesnek találjuk e czélból a következőket kiemelni. 1854 febr. 16. boldog emlékü Brezenheim Ferdinand hercegnél több tiszavidéki birtokosok e vasút ügyében értekezvén, Szolnok mutatkozott azon pontnak, melyből kiindulva a már készülöben levő vonalt Debreczenig a kormánytól átvenni, és onnan a vaspályát Miskolcra és Kassa felé legcélszerűbben folytatni lehetne. Ez ügyben a társaság megalakulván O. es. kir. apostoli fölségéhez folyamodás intézte, hogy a már előbb a szolnok-debreczen-kassai vasúti előmunkálatokra nyert engedélyt a szolnok-aradi vonalra is kiterjeszteni méltóztatnék, mit legkegyelmesebben megis adott. E társaság czélja a következő vasutakat létesíteni: Szolnokról Debreczenre 16¹/₂, Püspök-Ladányról Nagyváradig 8¹/₂, Szolnokról Aradra 18 mértföldnyi távolságot összekötni. Debreczenből Nyíregyházig Tokajon keresztül Miskolcra 18¹/₂, Miskolcztól Kassáig 10¹/₂ mértföldnyi vonalat húzni, melyek együtt véve 72 mértföldet tesznek. Ez egész vonal építése és felszerelésének költsége előre nem látható nehézség tekintetbe vételével 40 millióra tételt. A debreczeni vonalt egy, az aradi két, a nyíregyházi, miskolci és kassai vonalt öt év alatt kellene elkészíteni. Az alapítók beszerzése 200,000 részvény kibocsátásával eszközözlend, minden részvényt 200 ftba számítván. A pénzalap felére külföldön nyitott aláírás igen kedvező eredménnyel, mert a vállalat ügye Berlin és Frankfurt városok bankárainál nagy részvétellel találkozott, sőt Helvetiából is jelentkeztek aláírók. A pénzalap másik feléből 14 millió a bécsi hitelbank számára föntartatván, hat millió az alapítók és hazánk érdekében közérdekű által lesz aláírandó. A bizottmány a végengedélyezési oklevélnek kiadásáért most már folyamodhatnék, ha a mérnökileg már fölvetett vonalak körülményes leírásához az illető mérnöknek ápril végéig nem lenne szüksége. Ezt tehát még beárván, a végengedélynek kiadása után haladéktalanul a debreczeni és aradi vonalnak készítését fogják munkába venni. **)

K Ü L F Ö L D.

FRANCZIAORSZÁG. A béke létrejöttét már martius 26-ra várak, a kik várak — s pedig mily végtelen sokan lehetnek ilyenek ez iparüző s egyszersmind ipart nem üzhető világban, s fülletnek már is a „Moniteur“ e hivatalos harsonának csak tiszta s magas regiobeli igazságokat hirdetni szokott hangjára: azonban kelletlen kénytelen csak olvassák a Párisban mart. 25-én kelt távirati sürgönyt, miszerint „a békeszerződés aláírása még néhány napra el van halasztva — „Vigan megy előre minden“, o színeltszakadatlan húzott nótá csak egy kis változatot szenved, jörszint hogy majd az e-lé gördült nehézségek legyőzése után annál kellemebb legyen a fenn címzett „Moniteur“ hozsánája. Valóban a conferentiát illető újabb tudósítások mind újabb húzás, halasztás, fennakadásról szólnak. A 11-ik értekezleti ülés mint mondják viharos egy ülés lett volna. Sok mindenféle kérdés merült fel. A porosz képviselők is részt akartak venni a vitakozásban, mi oly nagy ellenzést idézett elő, hogy eloszlottak a nélkül hogy legkevesebbet is végeztek volna. Más hírek szerint

*) Csak egy van: a szerkesztő.

**) Hát a Püspök-Ladány-n. váradi vonaladarral mi történik?

azon indítvány okozná a késletést, miszerint szándéka volna a conferentiának a legújabb hatti-humajum teljes szövegét beleigatni a békeokmányba, hogy ennél fogva a török reformok végrehajtása az eurpai nagy hatalmak kezeltetésére s minden kitélhető erejökkel támogatására alá lenne helyezve. Természetesen nem egyezhettek belé e jóakaratra, mint a mi talán a szultán fölségi jogával nem éppen összeférhető. Várni kell tehát Stambulból a távirai feleletet, mi a nyugotiak ohajtásaival, remélhető, nem fog összeütközni.

Több fontos kérdés is bontakozott volna ki azon óriási csomóból, mit keleti kérdés alakjában bántunk eddig, de a melylyel sok nyugoti, déli s északi kemény dióhéj is össze van növe; s csak álmélkodunk kelle mostanság, hogy néhány nap alatt a világ minden függőké kérdése, ez a sok síró s megcsínész nélkül nyugtalankodó gyermek. el lesz altatva. Azonban úgy látszik jelenleg, nem késheik soká a várt békeóra, mert minden készen áll az nap estére a pompás kivilágításra s a legnagyobb röppentyűk eresztésére.

Az említett fontos kérdések, mint egyik másik lap tarka mezején szűrös tüske gyanánt élénk ötlenek, ezek volnának: az olasz kérdés, a lengyel, a moldva-oláh, a cserkesz, a szundvami, s mit én tudom még mennyi kérdések. Ezen kérdések egy némelyike meg is pendített volt már a conferentia termében, de hangjok kellemetlen volt, s abba kellett hagyni a pengetést. A lengyel ügyet az angol lapok sem tartják, mint tudjuk, szőnyegre hozandónak. Az olasz kérdés nem lehet már most oly hamar eligazítani. Mindezen s még más kérdések eldöntését is egy később, talán augusztusban összegyűlendő congressusra halasztanák, több lap közlése szerint.

A 12-ik ülés is megtartott, meg a 13-ik is, de amaz péntekre esvén, csak e nap rosz híre miatt sem lehetett volna akkor a békét meghatározni; a 13-dik szám pedig ismét gyanus szám, Napoleon császár pedig, köztudat szerint, babonás előszeretettel vagy irtózással van némely szám iránt. A 14-ik ülésben viszont az angol képviselők nehézsége miatt nem történhetett meg az aláírás. Azonban éppen e perczben kapjuk a legújabb távirati sürgönyt Párisból mart. 27-ről estve: „Minden szükséges készületek megtették egy szombat estén bekövetkező nagyszerű kivilágításra. Altalan hiszik, hogy a létre jött békékötés, ha holnap nem, e napon fog közzététetni. Egy jövő kedden Mars mezején megtartandó fényes katonai szemlére is tettek előkészületek, melyen a császár személyesen megjelennék.“ Meglesz hát, a mit Napoleon komolyan akar. „Lesz egy béke, de nem a béke“, mint egyik angol fölhatalmazott jóslá A „Wanderer“ szerint maga Napoleon is így szólott volna egy meghittjéhez: „A béke nem lesz ugyan jó, de szükségünk van rá.“

Hogy a békekötéssel a békeokmány is kihirdetessék, ahhoz alig van remény, mert annak összeszerkesztése, kiegészítése több időt igényelhet. A földolog: a nyugot és Oroszország közti baj tisztába lesz hozva. Az orosz mindent megadott a mit adhatott, vagy a mit kívántak tőle, s Orloff oly szíves készséggel adott, hogy szinte csodálkozhatt, miért nem követelnek többeseket. Legelső engedvén a nyugot javára a Feketetenger semlegesítése, minek szükséges függeléké Sebastopol újra fölépítéséről lemondás. Nicolajefinek egyszerű kereskedelmi révvel alakítása; ezután jó a Dunafejedelemségek fölötti védnőkség felhagyása. Mily alakot vegyen e két ország igazgatósága; egybecsapjak-e egy fejedelmi palézsja alatt, mint a moldva-oláh párt eseng és sürög e czélból, vagy pedig a török kormány igénylete szerint tovább is külön igazgatás alatt maradjanak: a jövő congressusnak lesz fentartva. Bessarabiából is egy szép rész Moldvához szakad, hogy a dunahajózás teljesen szabad legyen. Elfogadta továbbá az orosz az öt nagy

hatalom védelmét a keleti keresztényeket illetőleg; és a Pruth folyó átlépését casus belli-nek elismerte. A határ-kijelölés végett bizottmány fog kiküldetni; melyre a congressus újból egybegyűlendővén, a Pruth-határkérdést véglegesen szabályozza, s talán a moldva-oláhok kívánságát is.

E congressus aztán az olasz kérdéssel fogna kiválólag foglalkozni; mert méltányosnak látszik a nyugotiak előtt, hogy Szárdiniát önként tett véres áldozatiért némi adománnyal kártalanítsák. Szándék vala ugyan hozzácsatolni Pármát, s e helyett Modenát adni a pármai hgnőnek, a modenai herceget pedig oláh-moldvai királyllyá magasztalni; ánde e tervet nem vihetni ki a szultán fölségi jogának erőszakos csorbitása nélkül, mi ellen tiltakozik is teljes erejéből a szultán; nem helyesli Austria, még az angol sem. Más terv az volna, hogy Rómából a franczia, a legatiokból az austriai sergek kivonátván, helyöket szárd sergek váltának fel. A legatiók polgári igazgatása önálló lenne, csakugyan a sz. atya felsősége alatt.

„Figaro“, élces lap, megjedve a száját örökre bezárással fenyegető tilalomtól, nagy szorultságában fogta magát s egy szelleműs kérést intézte „a császári herceghez“ kérére hathatós közbenjárását, hogy oly nyomorultan kimulni ez árnyékvilágból ne engedje. Hatalmas atyjánál már szölvött volna is a császári; azt beszélke, hogy a kérévny folytán minden sajtóvétségekre nézve bünbocsánat fog hangzani.

TÖRÖKORSZÁG. A dunai fejedelemségek körül a nehézségek mindegyre gyűlenek. Egy franczia lap szerint a török képviselőknek kormányuk részéről meghagyatott, azt követelni: miszerint Oroszország az 1848-ki megszállásért a dunai fejedelemségektől igényelt 16 millió franknyi összegről lemondjon; azon megszállás fölsőleges volt, miután a török csapatok a nyugalmat ugy is már helyreállították vala, a nélkül, hogy a porta azért költségértitést követelt volna. — Továbbá azt is követeljük, hogy Oroszország a dunai fejedelemségekben 1853 és 54. elszedett gabona és más élelmiszerekért tartozó 6—8 millió frankot azonnal megfizesse. — E két fejedelemség iránti fölségi jogát erőlyesen védi a török kormány, s legközelebbi hír szerint rendkívüli ingerültségbe jött párisi képviselőinek azon hirtételére, hogy a congressuson amaz integritásához tartozó két hercegség egyesítése szóba hozatott volna, s táviratilag formaserű tiltakozmányt jelentett Párisba, az egyesülésnek esupa fölemlítése ellen is, ugy tekintvén azt, mint saját souverain jogának megcsontkítását. Másfelől joggal tiltakoznak a moldva-oláhok is, ősi jogok s kiváltságokra hivatkozván, a szultáni kormány azon mostani törekedése ellen, hogy hazájokat török pasalikká változtassa át, s ez ügynek a conferentia elé jutásán fáradoznak.

Állam- és iparpapírok árkelete. Bécs, mart. 29. 1856.

E r t é k	Pénzben	Áruban
5 ⁰ / ₁₀₀ -es met.	85 ⁹ / ₁₆	85 ¹ / ₁₆
4 ¹ / ₂ % -es met.	76	76 ¹ / ₄
4 ⁰ / ₁₀₀ -es met.	67	67 ¹ / ₄
Nemz. kölcsön	86 ¹ / ₄	86 ¹ / ₄
1834-ki sorsjegy kölcsön	228 ¹ / ₂	229
1839-ki „ „	136 ¹ / ₂	136 ³ / ₄
1854-ki „ „	109 ⁷ / ₈	110
5 ⁰ / ₁₀₀ Földtehermentesítéskötelezv.	85	85 ¹ / ₂
Északi vasutészvény	298	300
Francia „ „	360	362
Hitel részv.	347	348
Bank részv.	1088	1089
Duna gőzhajózási	652	655
Arany	105 ¹ / ₂	105 ³ / ₄
Ezüst	103	103 ¹ / ₂

Felölös szerkesztő: VIDA KÁROLY.

H I R D E T É S E K.

(3) Hálanyilváníítás.

Alólírt huzomos évekig hemorois következtében a vizelet által fájdalomason szorongattatván, a mult évi argistus 13-kán, közbenjött kihülés következtében, betegsége annyira gyarapodott, hogy már az élethez kevés reménye vala, még is Pffeningsdorf és Laffer városi orvos urakat magához hivatván, az előbbször említett orvos ur egy szurással a hó-jagba, oly szerencsésen operálta, hogy a halálos beteg új életet kapott (megszabadulván a természetfeletti víztől) mely operatiót negyednap múlva is-

mételni kelletvén, ma a beteg — miután a fennevezett két orvos ur szorgos orvosi fáradozásaitak el nem mulatták — egészeséges.

Ugy nézi tehát a már tökéletes jobbulásra fordult beteg Pffeningsdorf és Laffer orvos urakat mint élete megmentőt, hogy már az élethez kevés reménye vala, még is Pffeningsdorf és Laffer városi orvos urakat magához hivatván, az előbbször említett orvos ur egy szurással a hó-jagba, oly szerencsésen operálta, hogy a halálos beteg új életet kapott (megszabadulván a természetfeletti víztől) mely operatiót negyednap múlva is-

Egyébiránt jutalomról itt szó sem lehet, a hol a jótétemény oly nagy hogy a legnagyobb jutalom is kevés volna; egyedül háláról lehet szó a melyet csak a halál szüntethet meg. Kolozsvár apr. 2-án 1856.

K. L.

(1) Alólírt Barom orvos ajánlja baromherélési műtöteit kinek más vidékeken több évi sikeres műtötelei ménlovakon, bikákon s. ut. diszlettek a legjobb következzéssel. Lakása a kétviz közt németek-pallója 23-ik h. sz. Sz. J.

(2) (1—3) Kolozsvárt a magyar kapun kívül létező jó izléssel épült 21. számú e-meleles HAZ-telek, a hol jelenleg öt család kényelmesen elférhet, a Szamosra rugó kerttel együtt eladó, s az ezért fizetendő összeg nagyobb része a házon maradható. Értekezhetni a fen kijelölt ház-szám alatt.

(4) Egy 427 hold területi uri birtok Kolozsvár közelében eladó. Egy electromagnetikus inductio-gép eladó. Egy jó szakács kereszettek. Értetülhetni a szerkesztőségénél.

Kiadja Berde Áron. — Nyomatik a r. kath. lyceum bettűivel.